

Examenul de bacalaureat național 2018
Proba E. d)
Psihologie

Varianta 2

Profilul umanist din filiera teoretică, profilul servicii din filiera tehnologică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

I TÉTEL

(30 pont)

Minden feladat esetében írja le a vizsgalapra a helyes válasznak megfelelő betűt. Egy helyes válasz van.

1. Az érzetnek azon tulajdonsága, amely kifejezi tömörségi fokát és az energetikai töltetét:
 - a. az affektív tonalitás
 - b. a tartósság
 - c. a modalitás
 - d. az erősség
2. Az észlelési kép:
 - a. egyszerű és elsődleges
 - b. sematikus
 - c. tartalmilag gazdag
 - d. másodlagos
3. A képzet egy általánosított szimbólumnak tekinthető, mert:
 - a. visszatükrözi az ingerek konkrét, intuitív tulajdonságait
 - b. csak az ingerek jelenlétében alakul ki, amikor azok közvetlenül hatnak az érzékszervekre
 - c. a tárgy összes tulajdonságait pontosan adja vissza
 - d. mentális térben képes helyettesíteni egy tárgy osztályát, amelynek tulajdonságait visszacija
4. A motiváció egyik funkciója:
 - a. a szimbolikus-reprezentatív funkció
 - b. a cselekvésirányító funkció
 - c. a kifejező funkció
 - d. az idegrendszeri feszültséget csökkentő funkció
5. Az erős intenzitású, stabil, hosszú távú érzelmi átélések amelyek a teljes személyiséget bevonják:
 - a. az érzések
 - b. a szenvedélyek
 - c. az érzelmi diszpozíciók
 - d. az emóciók
6. Nem a figyelem tulajdonsága:
 - a. a polaritás
 - b. az összpontosítás
 - c. a terjedelem
 - d. a megosztottság
7. A fizikai, intellektuális és érzelmi erőforrások mozgósítása, amelyet mint egy feszült állapot élünk meg, képviseli:
 - a. a figyelem megosztottságát
 - b. az akaratlagos erőfeszítést
 - c. a cselekvés során fellépő belső ellenállást
 - d. a gondolkodás rugalmasságát

8. Az a tény, hogy a környezeti hatásokra a személyiség faktorai képesek újraszerveződni és tökéletesedni, utal a személyiség tényezőinek:
- integráló jellegére
 - plaszticitására
 - merevségére
 - általánosságára
9. A motiváció formáinak szempontjából, a pszichológia tanulmányozásának élvezete utal:
- a külső motivációra
 - az elismerő motivációra
 - a belső motivációra
 - a negatív motivációra
10. Azok az érzelmek, amelyek a szép észlelése során jelennek meg, akár művészetről, természetről vagy emberi tevékenységről van szó, az érzelmek következő kategóriájához tartoznak:
- szociális
 - intellektuális
 - morális
 - esztétikai

II. TÉTEL

(30 pont)

A. A bal oldali oszlopban az emlékezet formái vannak felsorolva, a jobb oldalban pedig igaz kijelentések azzal kapcsolatosan. Írja le a vizsgalapra a helyes megfeleltetéseket a bal oszlopban lévő betűk és a jobb oldali oszlopban lévő számok között.

a. Mechanikus bevésés	1. A cél és a szándékos erőfeszítés jelenlétét egyaránt feltételezi.
b. Logikus bevésés	2. A megértésre, a gondolkodási műveletek alkalmazására alapoz, biztosítja a hiteles tanulás megvalósulását.
c. Önkéntelen bevésés	3. Rendszerezetlen jellege van, akaratlanul jön létre.
d. Akaratlagos bevésés	4. Feltételezi azon információk fokozatos, lépcsőzetes mellőzését, amely hozzájárul az egyén kognitív rendszerének kiegyensúlyozásához.
	5. Az anyag egyszerű ismétlését jelenti, formális, a szöveg rögzítése a tartalom megértése nélkül történik.

12 pont

B.

Olvassa el figyelmesen a következő szöveget:

A reprodukzív képzeletnek jellemzője a gondolatok és képek kombinációja, amely egyértemű utasítások hatására jön létre, vázlatok vagy leggyakrabban verbális utasítások és leírások révén.

A fenti szövegből kiindulva válaszoljon az alábbi követelményekre:

- Említsen meg két lelki folyamatot/jelenséget, amelyre a szöveg explicit módon utal. **4 pont**
- Pontosítsa három jellemzőjét az 1 pontban megemlített egyik lelki folyamatnak/jelenségnek. **6 pont**
- Alkosson egy példát, amelyben szemlélteti a beszéd funkcióinak egyikét. **4 pont**
- Érveljen hozzávetőlegesen öt sorban a perspektivikus álom hasznossága mellett. **4 pont**

III. TÉTEL

(30 pont)

Olvassa el figyelmesen a következő szöveget:

Steinhardt szó szerint lenyűgöz a csodálatos informáló képességével. Mindent tud, mindennel napirenden van: mikrofizikával, kibernetikával, biológiával, pszichoanalízissel, absztrakt művészetrel, konkrét művészetrel, az új regénnyel, és mit tudom még mikkel. Nem tudom elképzelni mikor és honnan van rá ideje. Intellektuális kíváncsisága, heve, nyugtalansága szédítő. Elektronikus gyorsasággal olvas, és mindent alaposan megjegyez. (...) Elképzelhetetlen vitalitása. Mindezzel egészsége gyenge, vakbuzgón elképesztően szigorú diétát tart. (...) Folyton be van utalva, hol sebészeti beavatkozásra, hol analízisekért, hol kezelésre. (...) Ám én azt mondom, hogy ezek a kórházi vándorlások szintén páratlan vitalitását bizonyítják. Szívósságot, optimizmust, egy le nem fegyverző bizalmat feltételeznek. (...) Mindezek a lelkiismeretesség bizonyítékai is. És, meglehet, a szociabilitás egyik formája is. És még hiszem, hogy nem lehetnének elviselhetők a jó kedély erőteljes tartaléka nélkül (és végső soron, nyugtalansága ellenére, türelme nélkül). (...) Sok embert ismer (előbb utaltam a szociabilitására), levelezőlapokat, képeslapokat, üdvözlőlapokat küld, levelezve tart fenn kapcsolatokat, nem felejtí az évfordulókat, nem hagyja ki a halotti miséket. (...) Másoknak szolgálatokat tesz, közbenjár és kér, nagyon ritkán mulaszt el egy kiállítás, egy konferenciát, egy koncertet. Nem bír egy helyben maradni; akár Alioşa Karamazov, egy nap alatt annyi látogatást tesz, mint más egy hét alatt.

(Alexandru Paleologu, *Alchimia existenței*)

A fenti szövegből kiindulva válaszoljon az alábbi követelményekre:

- A. Említse meg, C.G. Jung elmélete alapján Steinhardt temperamentumának típusát. Pontosítson a szöveg alapján két gondolatot/ kijelentést, amellyel igazolja adott válaszát. **6 pont**
- B. Úgy gondolja, hogy Steinhardt műveletlen? A szövegrészt felhasználva pontosítson egy okot, amellyel az adott válaszát igazolja. **4 pont**
- C. A szöveg pontosítja, hogy Steinhardt *elképzelhetetlen vitalitása*. Említsen meg két érvet, amely ezt a tényt igazolja. **6 pont**
- D. Hozzávetőlegesen fél oldalas terjedelemben, G.W. Allport elmélete alapján, mutassa be N. Steinhardt jellemét, kiemelve egy kardinális és két alaptulajdonságát a jellemének. **10 pont**
- E. Foggalmazzon meg egy érvet amely cáfolja azt a kijelentését, hogy a *temperamentum attitűdök és értékek összesége*. **4 pont**